

OPVOEDING EN ONDERWIS

In hoeverre is de school zelfstandig?

Bij de bespreking van de vraag naar het tuchtrecht van de school komen we zeker ook voor bovenaangegeven vraag te staan: In hoeverre is de school zelfstandig? Moeten we het zoo bezien, dat de school een eigen kring vormt, die haar eigen zaken moet regelen en b.v. in de dingen van de tucht over de kinderen geheel vrij kan handelen? De school zou dan een eigen autonomen kring vormen met haar eigen wetten.

Ik wil beginnen met te zeggen, dat de school een zekere mate van zelfstandigheid toekomt. Wanneer de ouders hun kinderen aan de school hebben toevertrouwd, mogen ze niet meer meenen, dat ze tot in de bijzonderheden aan den onderwijzer hun orders kunnen geven. De onderwijzer is vakman en hij moet beslissen, welke methode hij wil volgen b.v. bij het lezen of het rekenen. Ik heb er wel eens een vader zijn verwondering over hooren uitspreken, dat de kinderen heel anders rekenen leeren dan vroeger. Maar hij mag niet eischen, dat de onderwijzer het weer net zoo zal doen, als vroeger gebeurde. Dat kunnen zelfs de gezamenlijke ouders niet vragen. Ze moeten ook dezen schipper schipper op zijn schip laten. Daarom kan men natuurlijk zijn wenschen wel eens bij den onderwijzer kenbaar maken: Zou u de jongens ook niet wat van de meerkunde willen leeren, meester? Ieder mensch is vatbaar voor goed overleg, maar in de kwestie van methodiek en van schoolorganisatie, van indeelen in klassen moet de onderwijzer beslissen.

Dat neemt niet weg, dat hij toch reeds in velerlei gebonden is. Ik spreek nu niet over wat Wet en Koninklijk Besluit hem voorschrijft. Maar ik denk aan wat de Vereeniging, waarvan de school uitgaat, met haar school bedoelt. Het zal verschillend zijn, wanneer we te doen hebben met een speciaal Gereformeerde, met een speciaal Hervormde of met een gemengde school. Daardoor ziet de onderwijzer zich grenzen gesteld, die hij bij zijn benoeming heeft aanvaard.

Toch mag hij ook weer niet alle beperking aanvaarden. Wanneer men van de zijde van zijn bestuur zou zeggen: „Meester, u hebt de kinderen maar onderwijs te geven, meer niet, u bemoeit u verder maar niet met hen,” dan zou hem hier een onmogelijke eisch gesteld worden. Want de ouders sturen hem het gehele kind, met lichaam en ziel, met een verstand en een wil. Hij moet er wel degelijk op letten, dat de kinderen lichamenlijk geen schade belopen. Hij eischt een goede zithouding. Hij kan geen onderwijs geven, als het kind niet wil en daarom is ook de wil van dat kind een voorwerp van zijn voortdurende beoefening.

In het algemeen kunnen we wel zeggen, dat we het over deze dingen in de kringen van het Christelijk onderwijs vrij goed eens zijn. Verschillen komen vooral aan den dag, wanneer het gaat over de grenzen. Moet de meester zich ook bemoeien met de kinderen op het plein? Natuurlijk, dat hoort bij de school. Ook op den schoolweg? Mag hij den jongen straffen, die op een half uur van de school een kip van een boer heeft doodgegooid? Zie, hier zijn moeilijke regels te geven. 't Is duidelijk, dat de onderwijzer wel goeden invloed kan uitoefenen op de gedragingen van de kinderen buiten de school, maar de ouders moeten verantwoordelijk blijven. Immers, de eventueel veroorzaakte schade komt voor rekening van de ouders. Deze dingen kunnen op onze goed ingevoerde ouderavonden wel eens besproken worden. Een mooi onderwerp: de schoolweg.

Andere vragen inzake het tuchtrecht van de school. Ook deze geven aanleiding tot moeilijkheden. Mag de meester de kinderen schoolhouden? Ja, maar hoe lang? Mag hij ze strafwerk mee naar huis geven? En als ze het dan niet af hebben? Men weet het, in de praktijk heeft een en ander al vaak aanleiding tot moeilijkheden gegeven. Gelukkig daarom, wanneer vader en meester dicht bij elkaar wonen en in goede verstandhouding met elkaar leven. Er zijn hier wel moeilijk regels vast te stellen. Maar in goed overleg kan er veel worden geschikt. In onzen tijd wordt er in allen ernst gevraagd om een wettelijke regeling van deze materie. Ik zou daar zeer sterk tegen ageeren. Het leven in de school is veel te gecompliceerd, ook te veel van allerlei omstandigheden afhankelijk, om in het keurslijf van wat wettelijke bepalingen gewrongen te worden.

„Mag de meester den jongen slaan?” Ziedaar de vraag, waarin voor menigeen de vraag naar het tuchtrecht van de school is samengevat. Sommige schoolreglementen verbieden dat. Ik acht dat verkeerd. Dan weten de jongens, dat de meester hen niet mag slaan en het heeft ze op menige school niet handelbaarder gemaakt. Mr. Donner heeft in een rede over „het tuchtrecht van de school” voor de Vereeniging van Chr. Onderwijzers de gedachte geopperd, dat in het reglement juist zou worden uitgesproken, dat de

school van de ouders dat tuchtrecht krijgt. In onze rechtspleging wordt erkend, dat de vader het recht heeft het kind te tuchtigen. Dit valt niet onder de „mishandeling” van Art. 300 van het Burg. Wetboek. Dragen nu de ouders dat recht over aan de school, dan staat de onderwijzer sterk tegenover den onwilligen jongen, sterk ook tegenover den individueel ongeschikten vader, die op een proces aanstuurt, maar immers door zijn jongen naar die school te sturen, zijn recht heeft overgedragen.

Deze zaken moeten bij ons aan de orde komen en tot een oplossing worden gebracht. Men klaagt over toenemende tuchteloozheid. Daarom moet men de jeugd goed aanpakken. En den onderwijzer niet de handen binden, omdat hij moet vreezen, dat een enkele wel verdiende en goed geplaatste klap hem in zeer groote onaangenaamheden kan brengen. Zonder meer kan de onderwijzer niet doen, wat hij wil. Hij moet in dezen zich gesteund voelen door de ouders. Zoo is het altijd geweest. Maar in den laatsten tijd is hier de zekerheid aan het wankelen geraakt, doordat enkele processen het gezag van den onderwijzer hebben geknauwd.

Als het „klappenrecht” al niet inhaerent is aan de school als onderwijsinstituut, dan kan het, althans bij de vrije school, toch aan den onderwijzer worden opgedragen.

G. r.

G. MEIMA.

BRIEF UIT AMERIKA

Leergeschillen.

Het lijstje van „leergeschillen” is bij ons in Amerika misschien niet zoo lang als bij u in Nederland. Althans we zijn ons op sommige punten, als bijvoorbeeld de twee naturen van Christus en de onsterfelijkheid der ziel, nog niet van leer-verschil bewust. Over andere punten echter, zooals het genadeverbond en de algemeene genade, is er ook hier bespreking. Ditmaal wensch ik iets mede te deelen van wat er zoo al van de algemeene genade wordt gezegd.

Men weet in Nederland, dat nu al ettelijke jaren geleden Ds H. Hoeksema zich van de Christelijke Gereformeerde Kerk alhier heeft afgescheiden, omdat hij niet langer in algemeene genade geloofde. Zijn betoog is steeds geweest, dat, als men in algemeene genade gelooft, men de „antithese” los moet laten. Zij die in algemeene genade gelooven, zijn in wezen, zoo niet in woorden, Arminiaansch. Ds Hoeksema verblijdt zich wel in het feit, dat ook in Nederland critiek wordt geopenend op den bizonderen vorm van de algemeene genade-leer, zooals die door Dr. Kuyper is verdedigd, maar houdt zich toch aan zijn stelling, dat, die de algemeene genade, in wat vorm dan ook, leert, in wezen Arminiaansch is. Ik meen dit wel zoo sterk te mogen en te moeten zeggen, om Ds Hoeksema recht te laten wedervaren, en om duidelijk te maken, wat nu volgt.

* * *

In „The Standard Bearer”, het blad van Ds Hoeksema, dat voor de kerkbode-redacteuren der Gereformeerde Kerken, naar ik meen, geen vreemde deling is, werd onlangs (October 15) door den redacteur zelf een artikel gewijd aan het werk der „Presbyterian Church of America”. Ds Hoeksema heeft in dit artikel heel wat goeds te zeggen van deze kerk, omdat ze zich heeft losgerukt van de hiërarchische overheersching der modernen in de oude kerk. Hiervoor zijn we hem ten zeerste dankbaar. Aan het eind van het artikel komt echter eensklaps een waarschuwing, om toch niet hypocritisch te zijn. En deze waarschuwing wordt in twee richtingen gestuurd. Zij moet dienst doen beide voor de Christelijke Gereformeerde Kerk, en voor „The Presbyterian Church of America”. Hoe kan dat?

Dat kan, meent Ds Hoeksema, voor wat de Presbyterian Church of America betreft, omdat deze kerk ter eener zijde moedig te velde is getrokken tegen het Arminianisme, en toch ter anderzijde ook gemeenschap zoekt met de Christelijke Gereformeerde Kerk. Als men nu den strijd tegen het Arminianisme ernstig meent, kan men toch geen gemeenschap zoeken met een kerk, waar de algemeene genade wordt geleerd, daar immers de leer der algemeene genade in wezen Arminiaansch is. En wat de Christelijke Gereformeerde Kerk betreft, is deze toch wel hypocritisch geweest toen zij verleden voorjaar door haar synode de organisatie der „Presbyterian Church of America” heeft toegejuicht, terwijl zij eenige jaren geleden hem, Ds Hoeksema, heeft „uitgeworpen”.

Nu merk ik hier terloops op, dat Ds Hoeksema hier toch wel „hypocritisch” met „inconsequent” verward. De mogelijkheid bestaat toch, dat iemand te goeder trouw meent, dat hij wel

in de algemeene genade kan gelooven, zonder daardoor Arminiaansch te zijn. Gesteld nu, dat de algemeene-genade-leer en het Arminianisme logisch onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn, dan is iemand, die deze twee van elkander scheidt, door de een te gelooven en de andere te loochenen, wel inconsequent, maar nog niet altijd hypocritisch. Wanneer dan Ds Hoeksema van „hypocrisis” spreekt, nemen we aan, dat dit een „slip of the pen” is geweest.

* * *

En wat nu de centrale stelling van Ds Hoeksema betreft, is het mijn oogmerk niet, hierover met Ds Hoeksema en dan via Nederland, te debatteeren. Mijn doel is eenvoudig om een mogelijk misverstand te voorkomen. De lezers van de „Standard Bearer” in Nederland mochten eens gaan meenen, dat de „Presbyterian Church of America”, evenals Ds Hoeksema, de algemeene genade loochent. Dit is echter niet het geval. In dezen schaaft zij zich geheel en al aan de zijde der Christelijke Gereformeerde Kerk in Amerika en der Gereformeerde Kerken van Nederland. Een kort woord over de geschiedenis, waarop Ds Hoeksema zich beroept, moge dit nog verduidelijken.

* * *

Er zijn in de „Presbyterian Church of America” ook enkele van die „baardelooze knapen”, die nog meer Calvinistisch dan de vaders willen wezen. Een van deze is Professor John Murray, die de dogmatiek te Westminster Seminary onderwijst. Toen hij in 1930 benoemd werd, wilde hij de „Westminster Confession”, zooals die in 1903 gewijzigd was, niet onderteekenen. Hij wees er op, dat de veranderingen van 1903 onder den invloed van het Arminianisme waren tot stand gekomen. Hiervan heeft hij nog onlangs ten volle rekenschap gegeven in „The Presbyterian Guardian” (26 September 1936).

Nu is het Professor Murray gelukt, de faculteit van Westminster, als ook anderen te overtuigen, dat hij gelijk heeft. Zonder twiifel komt dan ook op de volgende Synode, die in November in Philadelphia zal gehouden worden, een „overture”, om tot de oude onveranderde Westminsterse Belijdenis terug te keeren. We hopen van harte, dat deze „overture” zal worden aangenomen. In dit alles kunnen we ons wel ter dege op Dr. Bavinck beroepen. Om het belang der zaak schrijf ik Bavincks woorden hier af.

„De revisie der Westminster confessie, die jaren lang aan de orde was, kreeg in 1903 haar beslag. Wel werden daarbij in de belijdenis weinig veranderingen aangebracht, maar de toevoegselen en weglatingen, de beide nieuwe hoofdstukken over den Heiligen Geest en over de liefde Gods en de zending, welke opgenomen werden, en het Declaratory Statement, dat enkele valsche opvattingen van de Gereformeerde leer weeraprekeet, hebben alle kennelijk de bedoeling, om naast het particularisme, dat in de belijdenis geleerd wordt, zeer sterk te doen uitkomen het universalisme van Gods liefde, van de voldoening, van de prediking van het Evangelie en het aanbod der genade, van het werk des Heiligen Geestes en van de zaligheid aller jongtervende kinderen. De aangebrachte revisie werd dan ook van twee kanten bestreden; enkele Gereformeerden, zooals Dr. R. A. Webb, hoogleraar aan de Theol. School te Clarksville, en Arminianen zooals Rev. S. M. Templeton, stemden overeen in de bewering, dat het universalisme van de revisie met het particularisme der confessie in strijd was. In elk geval is het opmerkelijk, dat op de algemeene synode van de Presbyterian Church North, welke Mei 1905 gehouden werd, dus twee jaren nadat de revisie haar beslag kreeg, de vereeniging van die kerk tot stand kwam met de Cumberland Presbyterian Church, welke in 1770 uit de revivals geboren werd en in haar confessie belijst het Arminiaansch standpunt inneemt. De Gereformeerde kerk en theologie verkeert in Amerika al zoo in een ernstige crisis. De dogmata van de onfeilbaarheid der H. Schrift, van de triniteit, van den val en de onmacht des menschen, van de bijzondere voldoening, van de eeuwige straf worden heimelijk ontkend of ook open verworpen. Voor het Calvinisme is er de toekomst niet rooskleurig. (Dogmatiek I, pag. 205).”

In dit alles gaat het, zooals Dr. Bavinck het ook zoo duidelijk heeft gezegd, wel om het Arminianisme, maar niet om de algemeene genade. Als ik dan ook aan het begin zeide, dat de algemeene genade ook in Amerika besproken wordt, is dat eigenlijk alleen het geval bij Ds Hoeksema. Wat de „Presbyterian Church of America” betreft, deze heeft wel van nieuws den strijd aangeboden tegen het Arminianisme dat zoozeer in „The Presbyterian Church of the U.S.A.” was ingeslopen, maar zij meent nog terzelfder tijd aan het leerstuk der gemeene gratie vast te kunnen houden. Ds Hoeksema heeft haar nog niet overtuigd, dat als men de algemeene genade leert, men de antithese verzwakt of in beginsel vernietigt. Dwaalt zij in dezen, dan dwaalt zij te goeder trouw.

Intusschen nemen wij met groote belangstelling notitie van wat in Nederland over de gemeene gratie wordt geschreven.

C. VAN TIL.

IP

Ds J. L. S.

Daar we (die soms oordeel w heden ge

Deze vr Synode z onder bro men ook schillen

Er schijn althans aar minste ook de Synode uit den weg

Ik ken z dus geschill

Ik weet v zijn. En ik

natuurlijk onderstel ik

Ook al war zouden m.l. kunnen sa

dunkt mij d alinea spre ongemotive

lijke kunn eens, dat d

druk prat houdt veel

En dat is verscherpt.

Overigens

Da Schoute

De Syr

bracht, u

Dat is

treden, t

broeders

Dat als

gen en b

ons van

Hier be

v an den

wijze, n

over Zijn

Onze e

heeft om

kerken in

den, tot l

tot eere

Zijn ver

vergeet.

Ds Y. K.

Overijssel

Onder

in het O

orgaan, l

werkelijk

besluit v

het lidm

schriftuo

Het o

een oord

schien hi

En da

Anti-n

elken vo

„Geen

lijden da

een onv

zen van

verkrach

van al G

dus God

den naar

zonde be

simpele

in de h

vorderen

kunnen

Men lett

eigen stan

omtrent w

denken. E

clusie”. En

overhaast

slechts eer

Ds Velle

Hier

zijn, lett

de Gere

oorlog e

verzoenl

Dit is

Er w

onzer K

Er w

waarvar

te zijn,

lijke beg

Er w

klem na

vermaaz